



‘Altijd het eindbeeld voor ogen houden’

MAAIKE LIJDING

26 jaar, werkzaam als tuin- en landschapsontwerper bij Debie & Verkuil

‘Mijn passie voor dit vakgebied is op jonge leeftijd ontstaan. Als kind was ik altijd creatief bezig. Dat kwam goed van pas tijdens mijn opleiding Tuin- en landschapsinrichting. Ik werd aangetrokken tot erfgoed toen ik tijdens mijn studie meewerkte aan het organiseren van een symposium over landschapsidentiteit. We kregen de opdracht om de diepere laag in het landschap te ontfaan. Daarvoor onderzochten we verhalen over het landschap en over de mensen die er woonden. Dat vond ik fascinerend. Ik wilde hiermee verder en koos voor een minor in Zweden, waar ik veel leerde over erfgoed in brede zin. Ook speelde mee dat ik vanaf die tijd regelmatig bij mijn schoonouders te vinden was, die landgoed Linschoten beheren. Ik zag daardoor goed welke aspecten een tuinbaas bij zijn dagelijks werk tegenkomt. Zowel deze theoretische als praktische kant hebben me een mooie basis gegeven voor mijn huidige werk.’

NIEUWE LAAG

Het werk als tuin- en landschapsontwerper past goed bij me. Het is praktisch en creatief: je bent altijd op zoek naar een oplossing op de maat van de historische plek en werkt uiteindelijk met als doel om tot een passende én realistische uitvoering te komen. Mijn werk kenmerkt zich ook door de breedte: het ontwerpen is een ambacht op zich, maar het gaat ook om het uitvoeren van historisch onderzoek en de vertaalslag naar een technische uitwerking. De dagelijkse werkpraktijk in de erfgoed-

wereld is dus veel breder dan waar ik voor afgestudeerd ben. Het is dan ook belangrijk je te blijven verdiepen.

Soms kan het zijn dat je een nieuwe laag toevoegt. Daar moet je niet bang voor zijn. Tuinkunst is van alle tijden en dus ook van onze tijd. Wel moet je oppassen dat jouw laag andere lagen niet aantast. Het is altijd puzzelen om een ontwerp-, herstel- of reconstructieplan passend te krijgen. Zo werkte ik onlangs aan het herstel van het sterrenbos van landgoed Zuylenstein dat door de valwind van afgelopen zomer zwaar beschadigd raakte. De uitdaging was daar dat het sterrenbos niet evenwijdig lag aan de omliggende structuren. In het herstelplan hebben we diverse historische uitgangspunten onderzocht om het optisch zo goed mogelijk in te passen.

DUURZAAMHEID BORGEN

Als ontwerper is het belangrijk altijd het eindbeeld voor ogen te houden. Dat maakt het ook makkelijker om moeilijke keuzes niet uit de weg te gaan. Bij een vervallen laan zou een natuurliefhebber er eerder voor kiezen de bomen te sparen, terwijl je als ontwerper verder denkt en werkt met het beeld voor een langere periode van honderd jaar. Daarmee borg je ook de duurzaamheid op een landgoed. Op dit moment zie ik de droogte als grootste uitdaging, met grote gevolgen voor zowel de gebouwde monumenten als voor de bomen. Het moment om te kiezen voor andere soorten beplanting komt dichtbij. Iedereen is zich hier zeer bewust van. Maar we zitten nu nog in de fase voorafgaand aan het handelen. Dat is ook goed. Op historische landgoederen moet een dergelijke grote ingreep altijd een bewuste keuze zijn en niet een keuze uit haast. Want wat je kiest is beeldbepalend voor de komende tientallen jaren.’

Willemieke Ottens

is als universitair docent werkzaam bij het Kenniscentrum Landschap van de Rijksuniversiteit Groningen

Tuin- en landschapsontwerper Maaïke Lijding in het park van kasteel Renswoude. Foto Merel Haverman, Het Buiten